

Nadzor banaka ESB-a: nadzorni prioriteti SSM-a u 2017.

Nadzornim prioritetima za 2017. određuju se područja na koja se nadzor treba usredotočiti u 2017. Temelje se na procjeni glavnih rizika s kojima se suočavaju nadzirane banke, a u obzir se uzimaju i najnovija kretanja u gospodarskom, regulatornom i nadzornom okružju.

Izvori rizika za bankarski sektor utvrđeni su u suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima uzimajući u obzir informacije dobivene od zajedničkih nadzornih timova kao i mikrobonitetnih i makrobonitetnih analiza ESB-a te izvješća međunarodnih tijela. Utvrđeni su sljedeći značajni činitelji rizika: okružje iznimno niskih / negativnih kamatnih stopa, visoka razina loših kredita i slab gospodarski rast u državama europodručja, geopolitičke neizvjesnosti u EU-u, reakcije banaka i tržišta na nove propise, moguće iznenadne znatne promjene premija za rizik na financijskim tržištima, stanje u zemljama s tržištima u nastajanju, fiskalne neravnoteže u EU-u, slučajevi protupravnog postupanja banaka, kretanja na tržištima kreditiranja nekretnina, kiberkriminalitet i poremećaji u informacijskoj tehnologiji te konkurencija koju predstavljaju poduzeća koja ne pripadaju bankarskom sektoru. Dvije kategorije rizika na koje ti činitelji najviše utječu su rizik poslovnog modela i profitabilnosti te kreditni rizik.

Europski nadzor banaka pojednostavnio je svoje nadzorne prioritete kako bi banke mogle uspješno odgovoriti na te glavne rizike. Nadzor banaka u 2017. usmjerit će se na sljedeća tri prioritetna područja:

1. poslovne modele i pokretače profitabilnosti
2. kreditni rizik, s posebnim naglaskom na lošim kreditima i koncentracijama rizika
3. upravljanje rizicima.

Za svaki prioritet provest će se niz nadzornih inicijativa. U nekim slučajevima njihova potpuna provedba može potrajati i dulje od jedne godine.

No navedeni popisi rizika i nadzornih prioriteta ne trebaju se smatrati sveobuhvatnim. Kontinuirano se provode razne aktivnosti koje nisu izričito istaknute u ovom dokumentu, na primjer aktivnosti koje se odnose na rizike povezane s kiberkriminalitetom. Osim toga, kada se uzmu u obzir specifični profili rizika kreditnih institucija, moguće je da će na razini pojedinačnih banaka biti potrebne različite nadzorne aktivnosti. Ipak, prioriteti su nužan instrument za usklađenu, razmjernu i djelotvornu koordinaciju nadzornih mjera u bankama i pridonose osiguravanju jednakih uvjeta i snažnijem utjecaju nadzora.

Poslovni modeli i pokretači profitabilnosti

Nadzorna mjera:

- tematska provjera poslovnih modela i pokretača profitabilnosti banaka

Poslovni modeli i pokretači profitabilnosti bit će prioriteto područje i u 2017., osobito s obzirom na dugotrajno razdoblje iznimno niskih / negativnih kamatnih stopa. Europski nadzor banaka stoga će i dalje provoditi tematsku provjeru poslovnih modela i pokretača profitabilnosti banaka. Zajednički nadzorni timovi provodit će dubinska ispitivanja tijekom te provjere u 2017. Nadzor će se usmjeriti i na moguće posljedice koje bi referendum Ujedinjene Kraljevine o članstvu u EU-u mogao imati na nadzirane banke i njihove poslovne modele. Osim toga, europski nadzor banaka istražit će moguće rizike za poslovne modele banaka prouzročene pojavom poduzeća iz područja financijske tehnologije (engl. *FinTech*) i poduzeća koja ne pripadaju bankarskom sektoru, a konkurencija su bankama.

Kreditni rizik, s posebnim naglaskom na lošim kreditima i koncentracijama rizika

Nadzorne mjere:

- upute i dijalog o nadzoru povezani s lošim kreditima
- tematska provjera povezana s međunarodnim standardom financijskog izvještavanja (MSFI) 9

Kreditni rizik bit će jedan od glavnih nadzornih prioriteta i u 2017. Neke institucije i dalje imaju visok iznos loših kredita. Nakon objave uputa bankama o lošim kreditima radna skupina za loše kredite u sklopu europskog nadzora banaka i dalje će podupirati zajedničke nadzorne timove u provedbi daljnjih aktivnosti i dijaloga o nadzoru povezanih s uputama o lošim kreditima i procjenom loših kredita banaka. Budući da će se uskoro uvesti računovodstveni standard „MSFI 9 – Financijski instrumenti”, intenzivnije će se raditi na tematskoj provjeri mogućeg utjecaja tog standarda na banke i razine njihove pripremljenosti za njega. Kako bi istražio prekomjerne koncentracije kreditnog rizika u određenim kategorijama imovine, na primjer kreditima brodarskim poduzećima, europski nadzor banaka primijenit će nov pristup koji će obuhvaćati i aktivnosti na licu mjesta i bonitetnu analizu.

Upravljanje rizicima

Nadzorne mjere:

- tematska provjera usklađenosti s načelima Bazelskog odbora za nadzor banaka br. 239
- ciljana provjera internih modela
- tematska provjera eksternaliziranih poslovnih aktivnosti

U ovom se području objedinjuju elementi prioriteta iz 2016. – upravljanje rizicima, adekvatnost kapitala i likvidnost – s novim aspektima u kojima su potrebna poboljšanja. Posebna će se pozornost posvetiti sljedećim inicijativama:

Pridržavanje načela Bazelskog odbora za nadzor banaka povezanih s učinkovitim prikupljanjem podataka o rizicima i izvješćivanjem o rizicima

U razdobljima niskih kamatnih stopa, izdašnog i jeftinog financiranja kod središnjih banaka, niske profitabilnosti banaka i time prouzročene potrage za višim prinosima iznimno je važno da banke razborito upravljaju rizicima. Podatci visoke kvalitete nužan su preduvjet za točne informacije o riziku, a stoga i za dobro upravljanje rizicima i njihovu kontrolu te, naposljetku, primjerene kapitalne zahtjeve. Europski nadzor banaka stoga će privesti kraju svoju tematsku provjeru kojom je istraživao pridržavaju li se banke načela Bazelskog odbora za nadzor banaka za učinkovito

prikupljanje podataka o rizicima i izvješćivanje o rizicima (BCBS 239), a zajednički nadzorni timovi po potrebi će provesti daljnje aktivnosti s institucijama.

Ciljana provjera internih modela

Kako bi procijenio i potvrdio adekvatnost i primjerenost odobrenih internih modela prvog stupa te tako poboljšao kredibilitet banaka kada je riječ o upravljanju rizicima, europski nadzor banaka započet će višegodišnju ciljanu provjeru internih modela. U vezi s tom provjerom provodit će se nadzori na licu mjesta.

Postupci procjene adekvatnosti internog kapitala i adekvatnosti interne likvidnosti

Postupak procjene adekvatnosti internog kapitala i postupak procjene adekvatnosti interne likvidnosti iznimno su važni za institucije prilikom upravljanja adekvatnošću kapitala i likvidnosti. Europski nadzor banaka provjerava te postupke institucija u sklopu postupka nadzorne provjere i ocjene kako bi utvrdio jesu li banke provele potrebne postupke radi procjene i održavanja adekvatnosti kapitala i likvidnosti. Europski nadzor banaka predano zagovara neprestano unapređenje postupaka procjene adekvatnosti internog kapitala i procjene adekvatnosti interne likvidnosti koje provode banke.

Eksternalizacija

Usporedo s rastom opsega aktivnosti koje banke žele eksternalizirati javljaju se novi rizici povezani s eksternalizacijom. Europski nadzor banaka stoga će pokrenuti tematsku provjeru kako bi dobio uvid u aktivnosti koje banke eksternaliziraju i ispitao na koji način upravljaju rizicima u tom području (uključujući rizike koji se odnose na informacijsku tehnologiju).